

پنجشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۲
وطن امروز | شماره ۴۰۶۶

فرهنگ و هنر

اخبار

انتشار فراخوان

نخستین جشنواره عکس تهران

آژانس عکس ایران همزمان با برگزاری چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، جشنواره عکس تهران را به صورت رقابتی برگزار می‌کند.

بخش جنبی عکس که در دوره‌های پیشین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران به‌صورت نمایشگاه غیررقابتی برگزار می‌شد، در چهل‌ویکمین دوره این جشنواره برای نخستین بار با دبیر مستقل و با عنوان «جشنواره عکس تهران» برگزار خواهد شد.

نخستین دوره جشنواره عکس تهران با اهداف ایجاد بستر مناسب برای رشد و تعالی عکاسان، ایجاد زمینه ارتباط و تعامل عکاسان و فراهم کردن بستر انتقال تجربه و فراهم آوردن امکان فروش آثار هنرمندان عکس در راستای حمایت از عکاسان شرکت‌کننده و در ۲ بخش، اصلی با موضوع «زاد» و جنبی با موضوع «جوان ایرانی»، پذیرای آثار هنرمندان است. فراهام کریم سلیمانی دبیر و محمدرئوف شهپازای دبیر اجرایی نخستین جشنواره عکس تهران و مجید دوخته‌چی‌زاده، محمود کلاری و سیدعباس میرهاتمی اعضای هیأت انتخاب و داوری این رویداد هستند. علاقه‌مندان می‌توانند از چهارشنبه ۳۰ خرداد تا ۳۰ مرداد ۱۴۰۳ نسبت به نام‌نویسی و ارسال آثار خود از طریق سامانه جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران <https://festival.iycs.ir/fa> اقدام کنند.

کدام آثار غیر سینمایی پروانه

ساخت گرفتند؟

شورای صدور پروانه ساخت آثار غیر سینمایی با ساخت ۳ عنوان فیلم کوتاه داستانی، ۲ عنوان فیلم بلند داستانی و یک عنوان فیلم نیمه‌بلند داستانی غیر سینمایی موافقت کرد.

در جلسه‌ات اخیر شورای پروانه ساخت آثار غیر سینمایی، با ساخت فیلم‌های کوتاه داستانی «شب سگ» به تهیه‌کنندگی و نویسندگی و کارگردانی علیرضا کریمی، «دیوار مرزی» به تهیه‌کنندگی، نویسندگی و کارگردانی خشار اصغری و «بازپرداخت زمین» به تهیه‌کنندگی، نویسندگی و کارگردانی صالح عصار موافقت شد. فیلم‌های بلند داستانی «کویر نارام» به تهیه‌کنندگی سید زاهد رئیسی، نویسندگی سید مهدی سجادیور و کارگردانی سعید توکلی، «پاکباز» به تهیه‌کنندگی و محمدمباقر خدادوست، نویسندگی عباس رافعی و کارگردانی امیررضا مهرشیو و فیلم نیمه‌بلند داستانی «رقیب دیجیتالی» به تهیه‌کنندگی عاطفه احسانفر، نویسندگی و کارگردانی میلاد خدر موفق به کسب پروانه ساخت غیر سینمایی شدند.

توضیح‌دار شدن «شبکه»

برای نابینایان

نویید پورفرج فیلم سینمایی «شبکه» ساخته سیدنی لومت را برای نابینایان توضیح‌دار کرد. گروه سونیتا در تازه‌ترین فعالیت خود، نسخه ویژه نابینایان فیلم سینمایی کلاسیک «شبکه» به کارگردانی سیدنی لومت را امروز (پنجشنبه ۲۱ خردادماه) منتشر می‌کند.

نظارت متن و ضبط این برنامه بر عهده کیوان کثیریان بوده و متن روایت این فیلم را شینیدا محمدطاهر نوشته است. این برنامه در استودیو شهر صدای پارسایان با صدای‌رادی رامین ناهید ضبط شده و مسعود زرگران نیز صدای آن را تدوین و میکس کرده است.

نسخه ویژه نابینایان فیلم سینمایی «شبکه» امروز ساعت ۱۹ در سایت سونیتا منتشر می‌شود.

کنسرت علیرضا قربانی

در تخت جمشید برگزار می‌شود

علیرضا قربانی، خواننده موسیقی ایرانی به همراه ارکستر خود به مدیریت هنری حسام ناصری در تخت جمشید کنسرت برگزار می‌کند. محسن خیار، تهیه‌کننده تور کنسرت‌های علیرضا قربانی و مدیرعامل موسسه فرهنگی - هنری شهر آفتاب با اعلام این خبر گفت: درخواست مجوز برای کنسرت علیرضا قربانی در تخت‌جمشید بیش از یک سال گذشته داده شده بود و در نهایت با صدور مجوز، اجرای آن از ۹ تیر ۱۴۰۳ برنامه‌ریزی شده است. وی افزود: این کنسرت به شکل بلیت‌فروشی با حضور مخاطبان گسترده در پهنه تاریخی پارسه تخت جمشید برگزار می‌شود و جزئیات تکمیلی آن بزودی اعلام خواهد شد.

مدیرعامل موسسه فرهنگی - هنری شهر آفتاب در پایان بیان کرد: علیرضا قربانی پس از اجرای تهران در نوروز ۱۴۰۲، در برلین، گوتنبرگ، میلان و دوبی روی صحنه رفت و در بازگشت به ایران، اجرا در تخت جمشید شیراز جدیدترین کنسرت وی در داخل کشور است. بلیت‌های این کنسرت تا امروز پنجشنبه ۲۱ خرداد ساعت ۱۰ صبح در دسترس مخاطبان قرار می‌گیرد.

«بارکد» در فرهنگسرای اخلاق

نقد و بررسی می‌شود

مجموعه داستان «بارکد» در قالب برنامه آفتاب‌واژگان از امروز ۳۱ خرداد در فرهنگسرای اخلاق نقد و بررسی می‌شود. این برنامه در راستای فعالیت‌های مرتبط با ترویج فرهنگ کتابخوانی و مطالعه کتاب است.

منیر محلوچی نویسنده، طاهره امینی جزء کارشناس ادبی و مرضیه طابوسی مترجم ادبی در این برنامه حضور داشته و به ارائه نکاتی درباره این کتاب می‌پردازند. در مجموعه داستان کوتاه «بارکد»، نویسنده تلاش کرده پیرامون مسائل اجتماعی که در جامعه دیده می‌شود در قالب داستان‌هایی کوتاه، به مسائل و معضلات جامعه از فضای مجازی تا مشکلات اخلاقی، اجتماعی و عرفی نگاه دوباره بیندازد. مجموعه داستان «بارکد» نوشته منیر محلوچی با ۱۹۸ صفحه توسط انتشارات حدیث قلم منتشر و روانه بازار نشر شده است.

نشست نقد و بررسی این کتاب امروز ۳۱ خرداد از ساعت ۱۴:۲۰ در فرهنگسرای اخلاق برگزار می‌شود.

حضرت امام صادق(ع)

کسی که دوست دارد بداند نمازش قبول شده یا نه باید ببیند آیا نمازش او را از زشتی‌ها و ناپاکی‌ها دور کرده است یا خیر به همان اندازه که دور کرده، قبول شده است.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: رضا شکیبایی
سرمدیبر: سید علیدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۲۴ | تلفن: ۶۶۴۱۳۷۲۸۲ | نمابر: ۶۶۴۱۳۷۲۸۳
پيام‌رسان: @vatanemroz | پست الکترونیک: info@vatanemroz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

گفت‌وگوی «وطن امروز» با کارگردان مستند «ما و اقبال» که از شبکه مستند سیما پخش شد

ایران فرهنگی و زبان فارسی

***

اقبال لاهوری اگرچه به ایران نیامده بود اما علاقه وافری به زبان فارسی و شاعران برجسته فارسی‌زبان داشت و چون روح ایران در شعر ایرانی متجلی است، این روح در اشعار اقبال هم برجسته است. گفته‌اند اقبال لاهوری وقتی در ۶۱ سالگی چشم از جهان فروبست، مثنوی مولوی را به شکل باز شده در کنار خود داشت و این روایت جایگاه اشعار مولانا نزد وی را برجسته می‌کند، ضمن اینکه اقبال مثنوی‌های خودش را هم از مثنوی مولانا وام گرفته بود. در حقیقت او از میراث زبانی مولانا بهره گرفته بود.

اقبال لاهوری در آلمان درس خواند و تحت تاثیر نیچه بود، لاهوری را باید قهرمان اصلاح در گسترش اسلام در خارج از مرزهای کشور خودش دانست. او دشمن فرهنگ غرب نبود، بلکه ترکیبی از آنها را با عنوان فرهنگ خودی قبول داشت و ترویج می‌کرد. او شکلی از فلسفه افلاطونی و نوافلاطونی را قبول داشت که لزوماً آرای ارسطو در آن جایی نداشت.

اقبال لاهوری جنسی از میراث روشنفکری دینی را برای اندیشمندانی چون شریعتی پایه گذاشت و عقیده داشت نباید علیه غرب به دلیل تجدد آنها جبهه گرفت و عقیده داشت علت جاماندن شرق پسرقتگی آن است. لاهوری می‌گفت: غرب را عقلگرایی مفرط از بین برد و در نتیجه آن معنویت خود را از دست داد و شرق از افراط در امور معنوی از پیشرفت بازماند. وی معتقد بود دنیای امروز به متفکری چون مولانا نیاز دارد تا شور و شوق زندگی را در مردم برانگیزد.

برخی صاحب‌نظران در این مستند البته عقیده دارند اقبال لاهوری ادراک درستی از کل و غرب نداشت و این موضوع سبب شد با برخی اجرای غرب رابطه خوبی نداشته باشد اما اجزای دیگری را بپذیرد. در این منظر اقبال می‌خواهد عقل غربی را با عشق شرقی ترکیب کرده و به نتیجه‌ای مطلوب برسد.

در نهایت مستند «ما و اقبال» می‌گوید او نظریه‌پرداز شکل‌گیری پاکستان کنونی بود و به کشوری فراگیر که همه مسلمانان را دربرگیرد فکر می‌کرد اما ۹ سال پیش از تشکیل جمهوری اسلامی پاکستان در گذشت. لاهوری عقیده داشت: ملت‌ها در قلب شاعران شکل می‌گیرند و در دست سیاستمداران رشد کرده و در نهایت می‌میرند.

در بخشی از این مستند صدای سخنرانی دکتر علی شریعتی پخش می‌شود که می‌گوید: اقبال لاهوری مردی بزرگ در بیساری سیاسی زمان بود و در اندیشیدن علمی و فلسفی اسلامی نقش مهمی داشت. از سوی دیگر «محمدعلی جناح»، بنیانگذار پاکستان که سابقه دوستی دیرینه با او داشت درباره‌اش گفته است: «اقبال نه تنها یک متفکر و راهنما و دوست من بود که در سخت‌ترین روزهای حزب مسلم‌لیگ پاکستان محکم ایستاد؛ او نماینده فرهنگ مسلمانان بود و اگرچه در ظاهر بین ما نیست اما تا اسلام زنده است او هم زنده است، چرا که اشعار او سرچشمه الهام ما و نسل‌های آینده خواهد بود».

نشست نقد و بررسی فیلم مستند «قوی‌دل» در پردیس سینمایی چهارسو با حضور کارگردان و تهیه‌کننده برگزار شد

مستندی که تلخ و تار نیست

وی ادامه داد: لایه‌های تجربی و اکسپریمنتال در فیلم مشهود است، یعنی همان فیلم تجربی که حاوی نوعی جسارت امتحان نشده است و خیلی کم پیش می‌آید که در آثار با آن روبه‌رو شویم. در این اثر ذوق و خلاقیت علی‌فراهانی و نگاه راهبردی سعید الهی به عنوان تهیه‌کننده به هماهنگی رسیده و از سوی دیگر با سوزهای روبه‌رو هستیم که داستان جالبی هم در زندگی شخصی‌اش دارد.

علی‌فراهانی‌صدر، کارگردان فیلم نیز درباره ایده فیلم گفت: به نظرم می‌توان «قوی‌دل» را از آنجایی که اتفاق‌ها و گره اصلی فیلم بین سال‌های ۶۰ تا ۷۰ اتفاق می‌افتد، یک اثر تاریخی هم دانست. ما در بسیاری از مواقع براساس موضوع روز اتفاق‌هایی را از تاریخ بیرون می‌کشیم و روایت می‌کنیم تا جوابی به آن مساله و پرسش روز پاسخ بدهیم.

سعید الهی، تهیه‌کننده فیلم نیز با اشاره به چالش‌ها

و تردیدهای احتمالی تهیه‌کنندگان گفت: ابتدا که آقای فراهانی طرح را به من پیشنهاد کردند ذهنیت من همین بود که قرار است مستندی را طبق رویه مرسوم و سنتی آن از پرتره آقای قویدل بسازیم اما در همان جلسات اول من متوجه موضوعی در آقای فراهانی شدم و آن، خلاقیت عجیب این جوان دهه هفتادی بود که برای من بسیار جذاب بود. آقای فراهانی از نکاتی صحبت می‌کرد که من، حداقل در مستندهای قبلی خودم و در جامعه مستندسازان و فیلمسازان خیلی با این جسارت و شجاعت برخورد نکرده بودم. حتی من خیلی نگران بودم که آیا ما واقعا در خط سیر یک فیلم مستند حرکت می‌کنیم و اینکه نیاز هست که با چند نفر از نظریه‌پردازان یا اساتید دانشگاه مشورت کنیم و یا اثری که تولید می‌کنیم یک اثر مستند تلقی خواهد شد یا نه و حقیقتا تردیدهای زیادی داشتیم. وی در ادامه افزود: وقتی آقای فراهانی و آقای

رستم‌آبادی رونوشت را با همکاری یکدیگر تنظیم کردند و به من دادند در ابتدا ۱۳ اپیزود بود که به ۸ اپیزود رسید و بعدها سر تدوین نیز کوتاه‌تر شد. این اثر یک مستند مشارکتی تعاملی است و صرفاً پرتره و تاریخی نیست و واقعا اگر شخص آقای قویدل نبود این مستند به این زیبایی شکل نمی‌گرفت. مرکز گسترش با اعتمادی که به ما کرد سرمایه‌گذاری روی این اثر را پذیرفت و ما هم طبق همان رویه‌های مرسوم که در مرکز گسترش وجود داشت عمل کردیم و با خلاقیت‌هایی که آقای فراهانی در پرداخت و پرورش ایده به کار برد به نتیجه خوبی رسیدیم.

الهی با تشکر مدیریت مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی که شرایط ساخت این مستند را فراهم کردند، افزود: اعتقاد دارم ساخت این مستند یک ضرورت است و امروز نیز معتقدم تولید مستندهایی مثل مستند «قوی‌دل» یک نیاز برای جامعه امروز ما است، بنابراین هر کسی در قالب و ساخت مسئولیت اجتماعی هر گامی که برای تولید این مستندها و اثربخشی آنها در ذهن مخاطب بردارد، کار نیکی انجام داده است و فکر می‌کنم نسل نوپا و جوان امروز ما نیاز دارند اینگونه آثار را ببینند و درست به این دلیل اصلا روی زبان کم‌دی اثر حساس نبودم و از روز اول معتقد بودم باید با زبان مردم صحبت کنیم و اصرار داشتیم که زبان مردم باید بر فیلم حاکم باشد.

الهی با اشاره به استقبال خوب مخاطبان از فیلم «قوی‌دل» گفت: می‌خواهم تشکر ویژه‌ای از مرکز گسترش سینمای مستند تجربی و شخص آقای حمیدی‌مقدم داشته باشم، همینطور از آقای محمد طیب که این فرصت را فراهم کردند تا «قوی‌دل» در گروه سینمایی هنر تجربه دیده شود.